

Obrazac Metodičkih preporuka za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda predmetnih kurikuluma i međupredmetnih tema za osnovnu i srednju školu	
OSNOVNI PODATCI	
Ime i prezime	Katarina Pučar
Zvanje	dipl. kateheta
Naziv škole u kojoj ste trenutačno zaposleni	OŠ Ljubo Babić - Jastrebarsko
Adresa električne pošte	katarina.pucar@skole.hr
Naslov Metodičkih preporuka	Abrahamovo povjerenje i Izakova poslušnost
Predmet (ili međupredmetna tema)	Katolički vjeronauk
Za međupredmetnu temu navesti u okviru kojeg nastavnoga predmeta, sata razrednika ili izvannastavne aktivnosti se izvodi.	-
Razred	peti
OBVEZNI ELEMENTI	
Odgono-obrazovni ishod (oznaka i tekst iz kurikulumapredmeta ili međupredmetnih tema objavljenih u NN)	<p>OŠ KV B.5.1.</p> <p>Učenik u biblijskoj povijesti i evanđeljima otkriva Boga koji čovjeku pokazuje put i daje čovjeku potrebnu snagu za suočavanje s različitim životnim situacijama i izazovima.</p> <p>Razrada ishoda</p> <p>Učenik upoznaje velike likove biblijske povijesti: Abrahama</p> <p>Učenik pripovijeda o Božjem pozivu, iskustvu i kušnji vjere starozavjetnih likova.</p>

Tijek nastavnog sata	<p>Motivacija (10 min)</p> <p>Učenici istražuju pojam žrtve i žrtvovanja u Bibliji.</p> <p>Središnji dio (20 min)</p> <p>Učenici čitaju biblijski tekst o žrtvovanju Izaka. Upoznaju nove i nepoznate riječi i razgovaraju o značenju događaja.</p> <p>Na temelju provedene analize uspoređuju kako su se kod dva glavna lika, Abrahama i Izaka, mijenjala raspoloženja prilikom događaja.</p> <p>Aktualizacija (10 min)</p> <p>Učenici metodom prepričavanja pišu ili pričaju doživljaj događaja iz stajališta jednog od odabralih likova, predmeta, mjesta i sl.</p> <p>Vrednovanje (5 min)</p> <p>Izlazna kartica u kojoj učenici vrednuju razumijevanje običaja i ponašanja koji se spominju u tekstu.</p>
Opis svih aktivnosti (što rade učenici, a što učitelj/nastavnik)	<p>Motivacija</p> <p>Učenici istražuju pojam žrtve i žrtvovanja u Bibliji preko filma izrađenog u alatu Adobe.spark na temu: Značenje žrtve u Bibliji.</p> <p>https://spark.adobe.com/video/yYXXV6PCDDn7L</p> <p>Učitelj film pušta preko pametne ploče i/ili projektoru spojenog na računalo koje je povezano na internet, a učenicima može dati poveznicu za ponovno gledanje i učenje kod kuće.</p> <p>Nakon gledanja filma učitelj potiče raspravu među učenicima:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Doživljavate li žrtvovanje životinja kao okrutni čin? - Jeste li u filmu uočili zašto su ljudi u biblijsko vrijeme to radili? Što im je takvo žrtvovanje značilo? - Kako vjernik tumači žrtvu prinesenu Bogu? Zašto kažemo da je žrtva izraz povjerenja? <p>Središnji dio</p> <p>Učenici čitaju biblijski tekst o žrtvovanju Izaka.</p> <p>www.biblijka-knjiga.hr/biblija/ks</p> <p>Post 22, 1 – 18</p> <p>Bog kuša Abrahama</p> <p>Poslije tih događaja Bog stavi Abrahama na kušnju. Zovnu ga: „Abrahame!“ On odgovori: „Evo me!“ Bog nastavi: „Uzmi svoga sina, jedinca svoga Izaka koga ljubiš, i podi u krajini Moriju pa ga ondje prinesi kao žrtvu paljenicu na brdu koje će ti</p>

pokazati.“

Ujutro Abraham podrani, osamari magarca, sa sobom povede dvojicu svojih slugu i svog sina Izaka, pošto je prije nacijepao drva za žrtvu paljenicu, i uputi se na mjesto koje mu je Bog označio. Treći dan Abraham podigne oči i opazi mjesto izdaleka. Abraham onda reče slugama: „Vi ostanite ovdje uz magarca, a ja i dječak odosmo gore da se poklonimo, pa čemo se vratiti k vama.“ Abraham uzme drva za žrtvu paljenicu, stavi ih na sina Izaka, a u svoju ruku uzme kremen i nož. Tako podū obojica zajedno. Onda Izak reče svome ocu Abrahamu: „Oče!“ „Evo me, sine!“ – javi se on. „Evo kremena i drva“, opet će sin, „ali gdje je janje za žrtvu paljenicu?“ „Bog će već providjeti janje za žrtvu paljenicu, sine moj!“ – odgovori Abraham. I nastave put. Stignu na mjesto o kojem je Bog govorio. Ondje Abraham podigne žrtvenik, naslaže drva, sveže svog sina Izaka i položi ga po drvima na žrtvenik. Pruži sad Abraham ruku i uzme nož da zakolje svog sina. Uto ga zovne s neba anđeo Božji i poviše: „Abrahame! Abrahame!“ „Evo me!“ – odgovori on. „Ne spuštaj ruku na dječaka“, reče, „niti mu što čini! Sad, evo, znam da se Boga bojiš, jer nisi uskratio ni svog sina, jedinca svoga.“ Podiže Abraham oči i pogleda, i gle – za njim ovan, rogovima se zapleo u grmu. Tako Abraham ode, uzme ovnu i prinese ga za žrtvu paljenicu mjesto svoga sina. Onome mjestu Abraham dade ime „Jahve proviđa“. Zato se danas veli: „Na brdu Jahvina proviđanja.“

Anđeo Božji zovne Abrahama s neba drugi put i reče: „Kunem se samim sobom, izjavljuje Bog: Kad si to učinio i nisi mi uskratio svog jedinca sina, svoj ću blagoslov na te izliti i učiniti tvoje potomstvo brojnim poput zvijezda na nebu i pijeska na obali morskoj!“

Kako bi upoznali nove i nepoznate riječi učenici će se poslužiti alatom pripremljenim na stranici Thinklink: slika žrtvovanja Izaka koju istražuju kako bi doznali, preko slike i tumačenja, više o značenju riječi koje možda ne razumiju.

<https://www.thinglink.com/scene/1186239682615181314>

Objašnjene riječi:

Kušnja

Podrani

Krajina

Osamari magarca

Kremen

Providjeti

Žrtvenik

Žrtva paljenica

Nakon toga mogu razgovarati o značenju teksta.

Interpretacija

Učitelj potiče s učenicima razgovor o tekstu:

Što Bog u ovom događaju traži od Abrahama? Zašto?

Koji je bio prvi zahtjev koji je Bog postavio pred Abrahama? (seoba) Što možemo zaključiti, što se događa s Božjim zahtjevima prema Abrahamu? (postaju sve veći) Što mislite, zašto? (Bog ima velike planove za Abrahama i provjerava njegovu snagu i dostojnost)

U koje doba dana Abraham i Izak kreću na put? Koga vode sa sobom? (magarca i dvojicu slugu)

Što nose od predmeta? (drva, kremen, nož)

Gdje se nalazio žrtvenik? (u krajini Moriji, na brdu)

Koje je jedino pitanje koje u tekstu postavlja Izak? Što mislite, zašto je tako miran u ovom događaju i prihvata sve što mu se događa? Zašto ne vrišti i ne bježi? (otac obitelji u to vrijeme je imao potpunu vlast i mogao je raditi sve što je želio – djeca se od malih nogu odgajaju da to prihvataju bez pitanja)

Kako se Abraham osjeća u trenutku kada uzima nož da ubije svoga sina? Da li je Abraham ubio sina? Zašto nije? Što ga je zaustavilo?

Kako se Abraham osjeća kada ga je anđeo zaustavio i dok žrtvuje ovnu?

Koje obećanje Bog ponavlja Abrahamu nakon što je ponovno dokazao svoju vjernost?

Na temelju provedene analize i razgovora o tekstu učenici uspoređuju kako su se kod dva glavna lika, Abrahama i Izaka, mijenjala raspoloženja prilikom događaja.

KAKO SE OSJEĆA	ABRAHAM	IZAK
Prilikom polaska na put		
Na brdu, dok Izak leži na žrtveniku i Abraham uzima nož		
Na povratku kući		

Tablica za dopunjavanje je pripremljena u alatu Wizer i učenici joj mogu pristupiti preko poveznice:

<https://app.wizer.me/learn/E16SJ9>

Aktualizacija

Učenici nabrajaju koji se likovi, predmeti, životinje i mjesta spominju u analiziranom biblijskom tekstu.

Očekivani odgovori:

Abraham, Izak, sluge, andeo Božji

magarac, ovan

drva, kremen, nož

žrtvenik, brdo

Zadatak je prepričati događaj iz stajališta jednoga od predloženih likova na način da se govori/piše u prvom licu, kao da si u priči i promatraš što se događa.

Nije dozvoljeno promijeniti događaje u priči.

Poželjno je ubaciti što više osjećaja i osobnih komentara odabranog lika.

Dobro je početi predstavljanjem: Ja sam _____ (ubaci koga ili što si izabrao/la)

Vrednovanje

Izlazna kartica u kojoj učenici vrednuju razumijevanje običaja i ponašanja koji se spominju u tekstu.

VREDNOVANJE	POTPUNO MI JE JASNO	UGLAVNOM RAZUMIJEM, ALI MORAM JOŠ MALO O TOME RAZMISLITI	UOPĆE NE RAZUMIJEM
Što je značilo žrtvovanje u Starom zavjetu.			
Zašto su obično žrtvovali životinje.			

	Zašto je Bog tražio od Abrahama da žrtvuje svoga sina.			
	Zašto je Abraham bio spremam poslušati Boga i ubiti sina.			
	Zašto je Izak bio posve miran i nije pokušavao pobjeći.			
	Kakve nagrade je Abraham dobio od Boga zbog svoje vjernosti.			
Sadržaji koji se koriste u aktivnostima				
Primjeri vrednovanja za učenje, vrednovanja kao učenje ili naučenog uz upute	Film o značenju žrtvovanja u Bibliji. Biblijski tekst Post 22, 1 – 18 Tablica s uspoređivanjem izmjenjivanja osjećaja kod glavnih likova u tekstu.			
	Uspješnost u popunjavanju tablice s osjećajima glavnih likova u događaju. Maštovito prepričavanje događaja u prvom licu, sa što više ubačenih komentara i doživljaja odabranog lika. Izlazna kartica sa vrednovanjem razumijevanja običaja i ponašanja koja se spominju u tekstu.			
Razrađeni problemski zadaci, zadaci za poticanje kritičkog razmišljanja, kreativnosti i/ili istraživački zadaci; ovisno o predmetu i nastavnoj temi	Istraživanje stranih riječi iz teksta pripremljenih u alatu Thinklink. Popunjavanje tablice s osjećajima glavna dva lika. Prepričavanje događaja u prvom licu, kao da učenik nalazio tamo.			

DODATNI ELEMENTI¹

<p>Poveznice na više odgojno-obrazovnih ishoda različitih predmeta ili očekivanja međupredmetnih tema</p>	<p>Hrvatski jezik: OŠ HJ A.5.3. Učenik čita tekst, izdvaja ključne riječi i objašnjava značenje teksta. OŠ HJ B.5.1. Učenik obrazlaže doživljaj književnog teksta, objašnjava uočene ideje povezujući tekst sa svijetom oko sebe. OŠ HJ B.5.4. Učenik se stvaralački izražava prema vlastitom interesu potaknut različitim iskustvima i doživljajima književnoga teksta.</p> <p>Povijest: POV OŠ A.5.1. Učenik objašnjava dinamiku i promjene u pojedinim društвима u prapovijesti i starome vijeku.</p> <p>Međupredmetna tema: Učiti kako učiti uku A.3.4. Učenik kritički promišlja i vrednuje ideje uz pomoć učitelja.</p> <p>Međupredmetna tema: Uporaba informacijske i komunikacijske tehnologije: ikt A.2.2. Učenik se samostalno koristi njemu poznatim uređajima i programima.</p>
<p>Aktivnost u kojima je vidljiva interdisciplinarnost</p>	<p>Učenje o običajima u prošlosti = povijest Čitanje i interpretacija književnoga teksta = hrvatski jezik Prepričavanje teksta = hrvatski jezik Korištenje informacijske tehnologije = informatika</p>
<p>Aktivnosti koji obuhvaćaju prilagodbe za učenike s teškoćama</p>	<p>Učenici s teškoćama trebaju obavezno dobiti poveznice na film o značenju žrtvovanja u Bibliji i sliku s tumaćenjem stranih riječi kako bi se po potrebi mogli podsjetiti o čemu je bila riječ. Prepričavanje događaja neka im se dozvoli prepričati usmeno, ne inzistirajući na pisanim tekstu i tolerirajući ako ga ne prepričaju u prvom licu, već samo navodeći o čemu je u tekstu riječ.</p>
<p>Aktivnosti za</p>	<p>Darovitim učenicima može se zadati da, nakon što su pismeno prepričali</p>

¹Sastavni elementi prijave koji omogуuju dodanu vrijednost provedbi javnog poziva. Nisu obvezni, ali nose dodatne bodove u skladu s kriterijima procjene Metodičkih preporuka.

motiviranje i rad s darovitim učenicima	<p>tekst, prema svojem biranju lika pripreme strip u alatu ToonDoo, u koji neka ubace rečenice iz svojega sastavka.</p> <p>http://www.toondoo.com/Home.do?param=log&msg=1</p>												
Upute za kriterijsko vrednovanje kompleksnih i problemskih zadataka i/ili radova esejskoga tipa	<p>Uspješnost u popunjavanju tablice s osjećajima glavnih likova u događaju.</p> <p>jedan primjer osjećaja = dobro</p> <p>dva primjera = jako dobro</p> <p>tri i više primjera = odlično</p> <table border="1" data-bbox="457 653 1394 1098"> <thead> <tr> <th>KAKO SE OSJEĆA</th> <th>ABRAHAM</th> <th>IZAK</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Prilikom polaska na put</td> <td>tužan, uplašen, zbumjen, odlučan, hrabar, očajan</td> <td>poslušan, znatiželjan, uzbudjen, zbumjen</td> </tr> <tr> <td>Na brdu, dok Izak leži na žrtveniku i Abraham uzima nož</td> <td>vjeran, smiren, hrabar, tužan, zbumjen, odlučan</td> <td>poslušan, hrabar, smiren</td> </tr> <tr> <td>Na povratku kući</td> <td>ponosan, sretan, uzbudjen, znatiželjan</td> <td>sretan, radostan, ponosan</td> </tr> </tbody> </table>	KAKO SE OSJEĆA	ABRAHAM	IZAK	Prilikom polaska na put	tužan, uplašen, zbumjen, odlučan, hrabar, očajan	poslušan, znatiželjan, uzbudjen, zbumjen	Na brdu, dok Izak leži na žrtveniku i Abraham uzima nož	vjeran, smiren, hrabar, tužan, zbumjen, odlučan	poslušan, hrabar, smiren	Na povratku kući	ponosan, sretan, uzbudjen, znatiželjan	sretan, radostan, ponosan
KAKO SE OSJEĆA	ABRAHAM	IZAK											
Prilikom polaska na put	tužan, uplašen, zbumjen, odlučan, hrabar, očajan	poslušan, znatiželjan, uzbudjen, zbumjen											
Na brdu, dok Izak leži na žrtveniku i Abraham uzima nož	vjeran, smiren, hrabar, tužan, zbumjen, odlučan	poslušan, hrabar, smiren											
Na povratku kući	ponosan, sretan, uzbudjen, znatiželjan	sretan, radostan, ponosan											

Vrednovanje prepričavanja teksta ako se radi pismeno, u obliku sastavka i ako se odluci ocijeniti:

Vrednovanje pismenog prepričavanja biblijskog teksta							
izabrana uloga	bodovi	broj komentara lika na događaje	bodovi	broj spomenutih osjećaja lika	bodovi	opći dojam	bodovi
osoba (Abraham, Izak, sluga, anđeo)	1	1 – 2 komentara	1	1 – 2 osjećaja	1	površno	1
predmet	2	3 – 4	2	3 – 4	2	osrednji	2

	(drvo, nož, kremen)		komentar a		osjećaja		e	
	mjesto (žrtvenik, brdo)	3	5 i više komentar a	3	5 i više osjećaja	3	izvrsno	3
Vrednovanje ocjenom: učenik nije napisao ništa, nije predao rad = nedovoljan								
<p style="text-align: center;">1 – 3 boda = dovoljan</p> <p style="text-align: center;">4 – 6 boda = dobar</p> <p style="text-align: center;">7 – 9 bodova = vrlo dobar</p> <p style="text-align: center;">10 – 12 bodova = odličan</p>								
Projektni zadaci (s jasnim scenarijima, opisima aktivnosti, rezultatima projekta, vremenskim okvirima)								
Poveznice na multimedijске i interaktivne sadržaje								
	https://spark.adobe.com/video/yYXXV6PCDDn7L https://www.thinglink.com/scene/1186239682615181314 https://app.wizer.me/learn/E16SJ9							
Prijedlozi vanjskih izvora i literature								
	S.T.Hitchcock i J.L.Esposito: Religije. Gdje Bog boravi, kamo hodočasnici putuju, Nacional geographic. Egmont Pat i David Alexander: Enciklopedijski biblijski priručnik, Kršćanstva sadašnjost, Zagreb 2011. www.biblijaka.net							